

**Innowacja „Wiem, czuję, rozumiem – wychowanie do wartości”
w oparciu o autorski program Elżbiety Bukowieckiej- Górny**

Okres wdrażania innowacji: od 17.10.2016 do 30.06.2018.

Numer rejestru: WOPRE.P.46.16

Rodzaj innowacji: programowa

Realizatorzy innowacji:

Mariola Kałuża - Wychowawca grupy I, nauczyciel dyplomowany

Gabriela Blimer - Wychowawca grupy II, nauczyciel dyplomowany

Karina Gryc - nauczyciel religii w grupie I, nauczyciel dyplomowany

OPIS ZASAD INNOWACJI „WIEM, CZUJĘ, ROZUMIEM – WYCHOWANIE DO WARTOŚCI”

W pierwszych latach życia dziecko poznaje świat wartości obserwując postępowanie rodziców i najbliższych, przejmując od nich wzorce zachowań, sposób myślenia i wyrażania uczuć. W wieku przedszkolnym świat wartości poznaje, wchodząc w niego poprzez swoje codzienne działania w kontaktach społecznych z innymi. Zadając wciąż pytania: „dlaczego?” i „po co?” wykazuje tym samym zainteresowania kryteriami, według których człowiek podejmuje decyzje i na ich podstawie kieruje swoim codziennym działaniem. Świat wartości dziecka w wieku przedszkolnym oparty jest przede wszystkim na zakazach i nakazach oraz na stosowaniu różnych kar i nagród. W wieku szkolnym dziecko poznaje system wartości w oparciu o jego rozwijający się system myślenia logicznego i abstrakcyjnego, a wraz z nim o coraz sprawniejsze dokonywanie operacji myślowych i symbolicznych. Wiek przedszkolny jest zatem doskonałym etapem rozwoju człowieka, by wdrażać najważniejsze zasady wychowania, by skutecznie przygotować dziecko do życia w lepszym społeczeństwie. Każde spotkanie z wychowankiem nauczyciel powinien wykorzystać do niesienia pomocy dziecku oraz udzielania mu wskazówek jak żyć zgodnie z wartościami człowieczeństwa. Zadaniem przedszkola jest wzmacnianie u dzieci takich postaw, które z czasem przerodzą się w świadomość społeczną a wraz z nią z najbardziej pożądanymi umiejętnościami człowieka, z naciskiem na poczucie odpowiedzialności za podejmowane decyzje i działania, bez względu na wyznania religijne czy światopogląd. Wychowanie takie pozwoli kształtować człowieka ze względu na jego najwyższy cel i najwznioślejsze dążenia społeczeństwa, w których będzie on żył jako dorosły człowiek. Celowe organizowanie sytuacji edukacyjnych, kształtujących określone wartości człowieczeństwa takie jak uczciwość, szacunek, przyjaźń itd. wiąże się z dostarczaniem dziecku właściwych wzorców zachowania i reagowania w nowych, trudnych sytuacjach. Dzięki zrealizowanym treściom zadbamy o zaspokojenie potrzeb psychicznych, umysłowych i moralnych dziecka, pomożemy dzieciom w budowaniu wartości, i jednocześnie mamy szansę nauczyć młodego człowieka jak stać się wzorem właściwych postaw i zachowań, a przez to zwiększamy szansę na przyszłe poprawne funkcjonowanie w społeczeństwie.

Opracowany plan działań, w którym kładzie się nacisk na aktywność poznawczą, **wychodzi naprzeciw potrzebom rozwojowym dzieci**. Uczestniczą w nim dzieci ze wszystkich grup wiekowych, a także pozostała część społeczności przedszkola - nauczyciele, pracownicy, rodzice.

Przedszkole Publiczne w Żędowicach

Etapy realizacji projektu:

- Realizacja tematyki (scenariuszy) zawartej programie „Wiem, czuję, rozumiem – wychowanie do wartości”.
- Opracowanie dodatkowych materiałów, wspomagających realizację tematyki projektu, tj. scenariuszy zajęć, uroczystości, konkursów.
- Prowadzenie zajęć otwartych dla rodziców w formie warsztatów.
- Przygotowanie prelekcji dla rodziców pt. „Wartości w życiu dziecka” przez pracowników poradni psychologiczno – pedagogicznej.
- Przygotowanie przedstawienia teatralnego „Przedszkolaki – przedszkolakom – uczniom” oraz Rodzice – dzieciom” na temat wybranej kształconej wartości.
- Realizacja konkursu dla dzieci z przedszkola – Konkurs wiedzy i umiejętności na temat pt. „Jestem dobrym synem, córką, kolegą, koleżanką, wnuczką, wnuczką, człowiekiem”.
- Przygotowanie prac plastycznych, związanych z tematyką „Jestem dobrym kolegą, kocham swoją rodzinę, dbam o środowisko, troszczę się o innych, jestem odpowiedzialnym człowiekiem, znam swoje obowiązki” itd.
- Zestawy niedokończonych zdań „Jestem życzliwy dla innych, ponieważ” Zajęcia rozwijające poprawność i sprawność wypowiedzi dzieci na zadany temat.
- Zabawy z elementem treningu twórczości „Solidarność", „Uczciwość", „Mądrość" – wymyślanie skojarzeń do słowa, dokonanie wyboru przedmiotów związanych z podanymi słowami.
- Wykonanie prac konstrukcyjnych – przestrzennych na temat „Dom optymistów, Dom pesymistów”.
- Ewaluacja programu.

Celem edukacji wychowania do wartości jest:

- poznanie ważnych wartości niezbędnych do życia, a także formowanie postaw wyznających określone wartości, postaw otwartych nastawionych na zrozumienie innych kultur,
- dostrzeganie zmian zachodzących w dziecku w związku z kształconym wartościami,
- rozbudzanie zainteresowań i rozwijanie postaw związanych z własną tożsamością i zasadami funkcjonowania w grupie społecznej.

Motywacją wprowadzenia innowacji jest potrzeba lepszego poznania przez dziecko sposobu funkcjonowania w społeczeństwie i radzenia sobie w codziennych kontaktach z innymi. Wzorce i sposoby postępowania, czerpane z przedszkola i domu rodzinnego pozwolą ukształtować osobowość małego człowieka, który zna podstawowe wartości i stosuje je w codziennym życiu.

Obszary realizacji programu – treści edukacyjne:

1. Kształtowanie wartości wychowania jaką jest **pokojuowość** – warto wpleść w kształtowanie umiejętności społecznych dzieci, takich jak porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi oraz zgodne funkcjonowanie w zabawie i sytuacjach zadaniowych – obszar 1 podstawy programowej.
2. Kształtowanie podstawowej i bardzo ważnej w życiu każdego człowieka wartości moralnej jaką jest **szacunek** warto łączyć z kształtowaniem nawyków kulturalnych, higienicznych i czynności samoobsługowych – obszar 2 podstawy programowej.

Przedszkole Publiczne w Żędowicach

3. Kształtowanie istotnej wartości jaką jest **uczciwość** należy łączyć z organizacją zajęć wspierających dziecko w rozwijaniu czynności intelektualnych, które stosuje w poznawaniu i rozumieniu siebie i otoczenia – obszar 4 podstawy programowej.
4. Do kształtowania u dzieci wartości jaką jest **sprawiedliwość** warto wykorzystać treści realizowane w obszarze 6 podstawy programowej – wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych.
5. Kształtowanie postawy wobec życia, polegającej na umiejętności skupiania uwagi na pozytywnych stronach życia pozwala rozwijać u dziecka takie wartości jak „**szczęście, optymizm, humor**” i stanowi jednocześnie dobrą okazję do ćwiczeń w wyrażaniu tego słowami.
6. Realizacja 7, 8, 9 obszaru podstawy programowej – wychowania przez sztukę – dziecko widzem i aktorem, muzyka i śpiew, pląsy i taniec, umożliwia kształtowanie wartości jaką jest „**piękno**”. Chodzi o to, by dziecko zrozumiało, że piękno, to coś co nas zachwyca i czyni lepszym, że w pięknie nie chodzi o to, czy wszystkim nam podoba się to samo, ale czy wywołuje w nas takie same uczucia np. uczucie zachwyty, olśnienia, wzruszenia.
7. Wspomagając rozwój dziecka poprzez organizowanie zabaw konstrukcyjnych i rozbudzanie zainteresowań technicznych – obszar 10 podstawy programowej – ułatwimy kształtowanie wartości jaką jest „**mądrość**”. Pozwólmy dziecku zrozumieć, że swoją mądrością może przyczyniać się do dobra ogólnego, że mądry człowiek potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę np. do konstruowania nowoczesnych urządzeń technicznych, które ułatwiają życie innym ludziom i że swoją mądrość człowiek może wykorzystać do niesienia pomocy innym przyczyniając się do dobra ogólnego.
8. Pomagając dziecku w kształtowaniu umiejętności społecznych, w tym umiejętności zgodnego funkcjonowania w zabawach wymagających różnorodnych form współdziałania – obszar 1 podstawy programowej, mamy okazję by kształtować u dzieci taką wartość jaką jest „**solidarność**”, a poprzez to wychowywać dziecko rozumiejące czym jest poczucie wspólnoty oraz dzielnie się z innymi.
9. Realizując założenia obszaru 12 podstawy programowej – wychowanie dziecka dla poszanowania roślin i zwierząt, oraz obszaru 5 – wychowanie zdrowotne i kształtowanie sprawności fizycznej – warto wykorzystać okazje do kształtowania wartości jaką jest „**odpowiedzialność**”. Poprzez wyrabianie postawy szacunku do przyrody, rozbudzanie potrzeby jej ochrony, poprzez wdrażanie dzieci do dbałości o swoje zdrowie wychowujemy dzieci, które codzienne swoje obowiązki będą wypełniały rzetelnie i odpowiedzialnie.
10. Kształtowanie w dzieciach świadomości przynależności społecznej (do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej) – obszar 15 – wychowanie rodzinne, obywatelskie, patriotyczne, warto połączyć z kształtowaniem takich wartości jak „**przyjaźń i miłość**” wobec rodziców, rodzeństwa, wobec kolegów i koleżanek w grupie rówieśniczej, a także wobec swojej ojczyzny. Warto przekazać dzieciom, że każdy człowiek potrzebuje kogoś bliskiego, kto darzy go przyjaźnią lub miłością, na kogo zawsze można liczyć, komu można powierzyć swoje sekrety oraz uświadomić, że w każdym człowieku mogą znaleźć cechy, za które same siebie będą lubić i lubić innych.

Oczekiwane efekty w realizowanych treściach określonych wartości:

I. Pokojowość

1. Wiem czym jest wartość – pokojowość.
2. Potrafię porozumiewać się z dorosłymi i dziećmi.
3. Zgodnie funkcjonuję w zabawie i sytuacjach zadaniowych.
4. Jestem życzliwym człowiekiem.
5. Potrafię współczuć innym.

II. Szacunek

1. Znam zasady grzecznego zachowania się przy stole, w teatrze.
2. Stosuję zasady savoir-vivre`u.
3. Używam zwrotów grzecznościowych.
4. Potrafię troszczyć się o uczucia i dobro drugiej osoby.
5. Jestem opiekuńczy.

III. Uczciwość

1. Wiem, że należy być prawdomównym.
2. Nie przywłaszczam sobie cudzej własności.
3. Znam konsekwencje niewłaściwego zachowania.
4. Nie kłamię.
5. Czerpię przyjemność z tego co dobre.

IV. Sprawiedliwość

1. Wiem, że wszystkie dzieci mają takie same prawa i obowiązki.
2. Przestrzegam zasad właściwego zachowania – kodeksu postępowania przedszkolaka.
3. Wiem, że wobec najbliższych i kolegów należy postępować fair.
4. Wiem co to jest konstytucja, kodeks przedszkolaka.

V. Szczęście, optymizm, humor

1. Akceptuję siebie i otaczający mnie świat.
2. Jestem pogodny, wesoły i dowcipny.
3. Dostrzegam dobre strony ludzi i sytuacji.
4. Posiadam wiarę w swoje możliwości.
5. Radzę sobie z trudnościami.
6. Znam swoje mocne strony.

VI. Piękno

1. Znam różne kategorie piękna.
2. Wiem, że piękno dostarcza przyjemnych wrażeń.
3. Chętnie uczestniczę w zabawach plastycznych.
4. Potrafię wymienić piękne cechy charakteru.
5. Wykazuję zainteresowanie twórczością muzyków, poetów, malarzy.
6. Wiem, że dobry człowiek to piękny człowiek.

VII. Mądrość

1. Wiem jakie to są mądre zachowania.
2. Potrafię wymienić mądre, znane osoby.
3. Chętnie uczestniczę w doświadczeniach i zabawach eksperymentalnych.

Przedszkole Publiczne w Żędowicach

VIII. Solidarność

1. Wiem, że solidarny człowiek potrafi pomóc i współpracować z innymi.
2. Pomagam osobom słabszym i potrzebującym wsparcia.
3. Potrafię być koleżeński.

IX. Odpowiedzialność

1. Jestem odpowiedzialny za swoje zdrowie, wiem jak o nie dbać.
2. Jestem odpowiedzialny za przyrodę i środowisko, wiem jak o nie dbać.
3. Staram się rzetelnie wypełniać swoje obowiązki.

X. Przyjaźń i miłość

1. Potrafię być życzliwy dla innych.
2. Lubię swoich kolegów z grupy.
3. Lubię wspólne zabawy w przedszkolu.

Podczas realizacji innowacji zakładamy systematyczną jego ewaluację. Posłuży ona do badania osiągniętych umiejętności dzieci oraz pozwoli na refleksję nad własną pracą nauczycieli, pracujących z programem.

Modyfikacja i doskonalenie programu polegać będzie na:

- przeprowadzeniu zabaw dydaktycznych, utrwalających i systematyzujących wiadomości i zasady postępowania z realizowanymi treściami określonej wartości,
- prezentowaniu postaw związanych z daną wartością,
- aktywnym uczestniczeniu dzieci w zajęciach kształcących określone wartości, wywołujących pożądane zachowania i eliminujących niepożądane.

Wpływ realizacji programu na dziecko i jego rodzinę zbadane zostanie za pomocą ankiet.

O efektach tego programu świadczyć będzie zaangażowanie się rodziców w rozwijaniu postaw społecznych. **Najważniejsza jednak ewaluacja odbędzie się poza naszym zasięgiem, gdyż będzie dotyczyć człowieka dorosłego – świadomego swojego postępowania i konsekwencji własnych czynów.**